

YIBIEN

2014-03-57

Z KUFRU

Sanitní psi

Organizované oddíly sanitních psů existovaly v řadě armád již před vypuknutím 1. světové války. V roce 1915 vyvstává před velením armád zapojených do konfliktu, naléhavá potřeba prudkého zvýšení počtu vycvičených sanitních psů. Například německá armáda jich měla v roce 1914 celkem 570, v roce 1915 již 2500 a v roce 1918 celkově 7000.

V poziční zákopové válce vždy ranění, které nebylo možné ihned zachránit pro nepřátelskou palbu. V takovém případě bylo poslední možností záchranu raněných použití sanitních psů. Ti byli většinou vysíláni jednotlivě k průzkumu předpolí. Pokud raněného našli, přinášeli svému psovodovi nějaký jeho předmět. Teprve pak za svými psy vyrazili sanitáci.

Pro vyhledávání osob je třeba psů mírnějších, jemnějších povah, kteří nezačnou ihned rozzlobeně štěkat, protože by to vyvolalo nepřátelskou střelbu. Proto se dávalo přednost fenkám. Osvědčili se především němečtí ovčáci a dobrmani,

dále pak kolie, erdelteriéri, briardi, předkové dnešních belgických ovčáků a flanderští bouvieři. Německá a rakousko-uherská armáda měla německé ovčáky a dobrmany, ojediněle byla používána i německá doga. Jejich nejčastější vybavení tvořil sedlový pás se dvěma velkými brašnami, ve kterých

byla obinadla, náplasti, nůžky a tkanice pro poskytnutí první pomoci a pro první posilnění raněného i čaj, káva, rum a čokoláda.

(Na kufříku Akraštanova praděda je foto sergeanta Stubbyho.)

TÝLOVÉ ZABEZPEČENÍ

Ohlášení příjezdu sólistů i souborů, ubytování, účastnické poplatky a vyřizování všech organizačních záležitostí je v 1. poschodí kulturního klubu DUHA.

UBYTOVÁNÍ

17. 6. 2014 (ÚTERÝ)	11.00 - 13.00	15.00 - 21.00
18. 6. 2014 (STŘEDA)	10.00 - 12.00	15.00 - 21.00
19. 6. 2014 (ČTVRTEK)	8.00 - 12.00	15.00 - 21.00
20. 6. 2014 (PÁTEK)	8.00 - 12.00	15.00 - 21.00

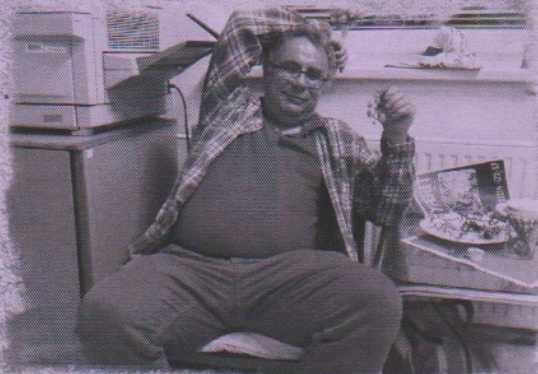
ÚČASTNICKÉ POPLATKY, VÝPLATA CESTOVNÉHO

17. 6. 2014 (ÚTERÝ)	11.00 - 13.00	15.00 - 21.00
18. 6. 2014 (STŘEDA)	10.00 - 12.00	15.00 - 21.00
19. 6. 2014 (ČTVRTEK)	8.00 - 12.00	15.00 - 20.00
20. 6. 2014 (PÁTEK)	8.00 - 12.00	15.00 - 20.00

Z FRONTY

No to byl tedy den! První skutečné bitvy, hrdinně překonané okopy, první hromadná zteč! Ten rachot, ta vítězství vojínů s maršálskou holí v torně! Individuální odvaha pod palbou ostrých pohledů porodců. Jak tohle skončí?! Slova jak bubnování kulometné palby tepají sluch.

Taky hromadné útoky se střídaly, fronta se otřásala, překvapivé zbraně útočily hlava nehlava provázeny fascinovanými pohledy uhranutých civilistů! Ten útok nabral ostrý spád, druhý potichu veden tichým veršem, a tenhle vtipnou zápletkou se rozhodl

nás zaskočit. Na takové bitvy, na ty se nezapomíná!

A mezitím... ticho. Chvilé kamarádkého spočinutí mezi šarvátkami, otvírací nožík krájí salám od maminky, pivem či vínem svažít ret, a pomyslet na přítelku doma, či na frajera.

Tohle neskončí hned. Je třeba se zakopat, nalézt nový život tady, mezi nástrahami pole, a ten vnější nechat tam.

Někteří cvičí, aby pak, až to přijde, obstáli, aby se vrátili a mohli vypravovat. Ti začali přicházet na kloub celému tomu složitému komunikačnímu řetězci, snad jim umožní pochopit, co se s rozkazem generála stane po cestě k poslednímu střelci, a také jak vykřiknout, že už docházejí náboje. Druzí, jako by válka měla skončit zítra, těší se už do kaváren porobených měst a učí se objednat si černý smutek na dno, jen trošičku, a s elegancí toho, jenž nemá, co by ztratil. Jiní na základě napsaného plánu rozvíjet se učí divize i pluky podél front, to ti s holí v torně, o níž byla řeč, a nakonec i zpívat o bitvách a hrdinství se učí ti, kdo nechtějí, by příběh posledního v poli skončil zapomenut.

Tož ať nás nepřevalí žádná ta železná řvoucí bestie, ať se nám stěpiny vyhnou i odražené kulky. Dnes veselte se, radujte a kujte pikle, žijte, než bubnová palba novy ohlásí den.

Akraštan

ČERNÁ RUKA PLÁN ÚTOKU

DNES - ČTVRTEK 19. června

Myšlenky a drobničky z Mášeničky mošničky

Ženy (KátaBáraMagdaTerka) jsou na jevišti (patrně i mimo něj) synchronizované a napojené.

Muži jsou nesoustředění, ale o to roztomilejší (kromě Skály).

Puškin je marná sláva mnohem lepší básník než Typl.

Jo, jasně, všichni jsme odcizení, přetechnizovaní, nekomunikativní, osamělí atd., ale mohli bychom to sdělovat skrze konkrétní příběhy, zkušenosti a názory?

Mám raději bordýlek, než uhlazenou formu, proto raději neučesaný archanděl, než bezpečná zrcátka a dokonalé choreografie.

Je fajn, že se na jevišti hraje o sexu, ale nesouloží se. Sex jsme viděli plyšový, akrobatický a verbální, vždy ovšem lehkonožý a vkusný. Jestli někdo spal se svým andělem, tak jedině Marie v Gabrieliládě.

8.00 - 8.30

Přednáškový sál ND

Hledání hlasu

Ztratili jste hlas?

Naleznete jej na hlasové rozcvičce v přednáškovém sále spolkové části Národního domu. Určeno sólovým recitátorům 2. kategorie a všem dalším zájemcům

8.35 - 8.55

Jeviště MD

PREZENTACE RECITÁTORŮ

SÓLISTŮ 2. KATEGORIE

(4. + 5. + 6. skupina)

9.00 - 11.55

jeviště MD

PŘEHLÍDKA RECITÁTORŮ

SÓLISTŮ 2. KATEGORIE

(4. + 5. + 6. skupina)

12.40 - 15.40

Semináře Wolkrova
Prostějova

12.40 - 15.40

Přednáškový sál ND

Rozborový seminář

2. kategorie

(4. + 5. + 6. skupina)

16.00

MD jeviště

LIBERI IN UTERO, Olomouc

Lanugo - Dei Terra, Eva Adamová

Scénář: soubor

Režie: Magda Ada Veselá

17.00

DUHA

DOHRÁLI JSME,

Uherské Hradiště

Tak trochu Cyrano -

Edmond Rostand/Jiří

Pokorný

Scénář a režie: Hana

Nemravová

19.00 - 20.00

DUHA

Hodnocení poroty divádel
poezie

U KOTĚRY NA ZAHRÁDCE,

tentokrát na náměstí T. G. Masaryka

20.30 hodin

MANDRAGE - česká pop-
rocková hudební skupina
s následnou laser show

NEZNAMÝ VOJÍN

TATO RUBRIKA JE OTEVŘENÁ VŠEM ANONYMNÍM I SIGNOVANÝM PŘÍSPĚVKŮM ÚČASTNÍKŮ PORODCŮ, DIVÁKŮ. PIŠTE, NOSTE K NÁM DO REDAKCE A PČEKÁVEJTE ODMĚNU.

Z PLÁNU ÚTOKU

Liberi in utero, Olomouc Lanugo

Soubor *Liberi in utero* byl kdysi *Děti a Játka veselé*. Ale vrací se ve vývoji zpátky. Na začátek. Tam...

Autor textu *Dei Terra* byl. Je. Ale je možné, že někdo ho nezná. Nemá k němu cestu. Nechce. Možná...

Děkujeme překladatelce Evě Adamové za její hlubokou práci na předloze. A uničovskému plaveckému bazénu za možnost tam být. Vzniknout...

Autor předlohy: *Dei Terra*

Překlad: Eva Adamová

Režie, scénografie: Magda Ada Veselá

Hrají: Hedvika Adamová, Kristýna Balšánková, Lenka Benešová, Kristýna Doubravová, Lucie Hartmannová, Kateřina Röderová, Bára Řezáčová, Klára Slávičková, Jiří Slimařík, Lucie Stroupková

Hodnocení z postupové přehlídky Mladá scéna

Soubor *Lanugo* pod vedením Magdy Ady Veselé ve své inscenaci *Liberi in utero* nonverbálními prostředky přibližuje „život před životem“, prenatalní fázi lidského života, od zplazení až po porod. Inscenace není nijak návodná, je jen na divákově, co bude v řadě poetických obrazů doprovázených projekcí chtít hledat. Enigmatický charakter inscenace má přece jen určitý problém v tom, že v momentě, kdy divák přece jen odhalí, že se před ním odehrává obraz zrození, instinktivně potom dál inscenaci „luští“ a hledá, jestli „to odpovídá“, odpoutává se od abstraktního smyslového vnímání a začíná si víc všimnout určitých nelogičností. Zde je potřeba nápaditou a netradiční inscenaci ještě dotáhnout a zpřesnit. (Za lektorský sbor postupové přehlídky Jitka Šotkovská)

DOHRÁLI JSME, Uherské Hradiště Tak trochu Cyrano

Text: Edmond Rostand, Jiří Pokorný

Režie: Jiří Pokorný

Redakce nenalezla žádnou anotaci, ale předpokládá, že se jedná o variaci na slavné drama *Cyrano z Bergeracu* v podání žáku ZUŠ v Uherském Hradišti.

Sólový přednes 2. kategorie

Máme před sebou druhý den interpretační palby. Včerejší hrdinové v první linii byli vesměs velkoformátoví (měřeno množstvím textu) a prozaičtí. Díky patří zejména Adamu Langerovi za boj o svobodu.

Co nás čeká v dnešní interpretační palbě? Druhá polovina 2. divize vytáhne takové kanóny, jako je Andrzej Stasiuk, Helmut Heissenbüttel, Petr Hruška, Jurij Vynnyčuk (Ukrajina! Bravo!), Marguerite Durrasová, Mária Cvetajevová a další a další. Palte nám rovnou do srdce. Odevzdáváme se vám.

(máš)

foto: Bob Pacholík

VÝSTROJ A VÝZBROJ - PLYNY

Dne 3. srpna 1914 vyhlásilo Německo válku také Francii a již tento den použili francouzští vojáci puškové a ruční granáty s málo účinným chloracetone. Francie tak zahájila historii použití bojových plynů za 1. světové války. Odborníci odhadují, že jejich obětí se stalo 1 297 000 lidí, z toho 91 200 zasažených zemřelo. Za války bylo použito Němci 68 000 tun bojových plynů. Francouzi užili 36 000 tun a Britové 25 000 tun.

Fritz Haber (2. zleva) při přípravě dělostřeleckých granátů plněných chemickými bojovými látkami, kolem roku 1917. Foto: Archiv Společnosti Maxe Plancka a Ústav Fritze Habera

První velké plynové útoky mají na svědomí Němci. První německý plynový útok na západní frontě přišel u Noye Chapelle v říjnu 1914 a další plynové útoky následovaly. Vždy se zatím jednalo o relativně neškodné plyny, většinou slzné.

V roce 1915 stála proti sobě u belgického města Ypry (Ypres) německá armáda a spojenecké jednotky složené z kanadských, britských a francouzských jednotek.

Velení německé armády se v té době rozhodlo o vyzkoušení bojového plynu – jedovatého chloru. Německý velitel Falkenhayn s použitím souhlasil.

Němci tedy do první linie u Yprů dopravili a zakopali 5 730 lahví se 168 tunami chloru. Útok měl nastat za vhodného větru.

Do spojeneckých zákopů na jaře 1915 přeběhlo několik dezertérů, kteří informovali o velkém množství lahví s plynem a přípravách na jejich použití, ovšem spojenci těmito informacím nevěnovali žádnou pozornost.

Tyto informace byly podceňovány také proto, že Německo podepsalo Haagskou úmluvu v roce 1909 proti užívání dusivých plynů při válčení.

Dne 22. 4. 1915, po 18 hodině večer, si britští vojáci všimli žlutozeleného mraku stoupajícího nad německými zákopy, velení jednotky to považovalo za prostředek, kterým se Němci snaží zamaskovat postup, a tak byl vydán rozkaz připravit se do střeleckých pozic.

Oblak zasáhl levé křídlo britských linií. Smrtící zelený mrak chlóru udeřil také na francouzské jednotky, původem většinou z Alžíru. Chlor měl za následek silné poškození zraku a dýchacích orgánů, postižení často oslepli a navíc trpěli problémy s dýcháním a častými záchvaty

kašle. Vojáci neměli žádné ochranné prostředky, byli proti plynu bezmocní, a tak z bojiště utekli. Ponechali tím 6 km dlouhou mezeru ve spojeneckých liniích. Němci, kteří takový úspěch neočekávali, však neměli dostatečně silné zálohy, aby tohoto úspěchu mohli využít.

Zelený oblak se dostal také do prostoru jednotek 1. kanadské divize, těm se však podařilo udržet. Proti plynu se bránily primitivními prostředky, které měli vojáci k dispozici, např. dýchali přes močí nasáklé ponožky či kapesníky.

Dne 24. 4. 1915 v 4.00 hodin ráno byl podniknut další plynový útok a Němcům se podařilo vytlačit kanadské jednotky, které ustoupily do St. Julien.

Dne 24. 5. 1915, o měsíc nepřetržitých bojů později, dal německý velitel Falkenhayn ještě jednou povel k plynovému útoku na Ypry. Kanadské jednotky se tentokrát udržely, ale za cenu velkých ztrát. Britské jednotky byly přinuceny ustoupit o 1 000 metrů.

Celkem si tyto německé útoky vyžádaly 15 000 zasažených vojáků a více než 5 000 mrtvých.

Tyto chemické útoky vyvolaly rychlá protiopatření. Už počátkem roku 1916 byl každý voják vybaven plynovou maskou. Je zajímavé, že žádná z mocností proti využívání chemických zbraní neprotestovala, ale naopak je využívala, a tak chemická válka pokračovala až do roku 1918.

V průběhu války začala vojska jednotlivých armád používat i ochranné prostředky pro zvířata, která ji při jejich válečném úsilí pomáhala.

(krast)

Fritz Haber a Albert Einstein na schodišti Haberova ústavu, circa 1914. Foto: Archiv Společnosti Maxe Plancka a Ústav Fritze Habera

ČEPOBITÍ

KátajeBárajeSkála: MCHS

Šotkovská: Viděli jsme výtvarně pohybovou performance na téma textů a obrazů Vladimíra Typtla. Prečetla jsem si dopředu váš scénář - dobře funguje s tou hudbou, která tomu dodává syrovost, ale samo o sobě mi nepřišel moc sdělný. Z celé inscenace komunikoval text moc dobře, asi bych si z celku dokázala poskládat i nějaký příběh. Vyzorovala jsem témata odcizení, nefungujících vztahů a života, který se mění, přetechnizovanost. Je to velice profesionálně, dobře vybavená inscenace, Kateřina s Bárou jsou vybaveny stoprocentně, Pavel hodně procentně, i tím jak používáte technické prostředky. Jestli mám výhrady, tak čistě osobní - přijde mi to trochu jako formální cvičení. Necítím z vás úzkost, že žijeme odcizené, mechanické životy. Mám pocit, že je to módní vlna, na které se české divadlo veze, všichni si chceme ukázat, jak naše životy jsou vyprázdněny a to ke mně už tolik nemluví.

Bárta: Velmi estetizovaný tvar, projekce, choreografie, ale trochu se to pro mě rozpadá jako celek, rozpadá se to na jednotlivé nápady, které se místy už neskládají do celku. Největší problém jsem měl se začátkem, s nastoleným obrazem. Když to srovnám s vaším loňským Krchovským, tak tam pro mě byl daleko silnější osobní vklad, souznění s tématem, z toho pak vycházela ta poezie. Vzali jste si texty jako východisko a navrstvily obrazy a pro mě bylo najednou zajímavé představit si, kdyby tam ty texty nebyly, možná by to byla cesta k osobnějším obrazu - text se stává druhotnou záležitostí.

Anderle: Jak jste si pojmenovaly to vnitřní téma?

Bára: Nejdřív jsme si pojmenovaly téma „přetechnizování“ a pak jsme si vybraly texty.

Anderle: To vás trápí?

Kubák: to vás přece netrápí.

KátajeBára: Strašně dlouho jsme se nedokázali potkat v tématu.

Vordová: Viděla jsem vás na krajské přehlídce, od té došlo ke zpřesnění a vyčištění, ale teď mi to přišlo trochu vyprázdněný, chyběl tomu trochu mrđ.

Šotkovská: Jo mrđ mi tam taky chyběl.

Káťa: Jmenuje se to původně M.CH.S a příští uděláme inscenaci M.R.D.

Miguel: Taky jsem to viděl několikrát, zmatek mi přišel, že se v něm lépe plavalo.

Bárta: Slovo usazenější je možná trochu nebezpečné. Neustálý zápas o tu formu a o hip hop.

Nemrava: Není to přetechnizování pouze často užívaný pojem? Pro mě to šlo zevnitř, šlo o vnitřní rozpad.

Vordová: Na nás nepřešla ta úzkost.

Šotkovská: Líbil se mi moment folkové melodie v kombinaci s projekcí.

Bárta: Zvláštní uznání za choreografii.

Vordová: Velice dobře udělaná proměna Báry z dívky na ženu.

Divadlo Dagmar: Spala jsem se svým andělem

Bárta: Velice kultivovaný scénář, kultivovanými jevištními prostředky, se slušnou technickou úrovní obou představitelů. Téma, které jste si vybrali, je velice obtížné na zpracování. Texty jsou dost křehké, někdy až naivní, zrcadlí problém člověka, který je depresivní, z jakých malých střípků se ta nemoc skládá, jak je ten svět křehký, boj o dospělost atd. Zpracování je uměřené, citlivé, zároveň nám jevištní prostředky připadaly na hraně poetistických klišeů divadla poezie - zrcátka, atd. Je to klasický příklad práce s těmi znaky se snahou o minimalismus, zápas o to být pietní a vzít si téma za své. Velký klad je, že bylo znát, že se jedná o osobně vztáženou, vnímanou výpověď. Celé trochu monotónní, nepracuje se s kontrastem v textu, jestli tam je, tak je inteligentně zpracovaný ve scénáři, ale ne v samotné inscenaci.

Kubák: Téma oproti MCHS padlo na úrodnou půdu, je evidentní, že Tereza a Magdaléna si vzaly téma opravdu za své. Bára s Kátou neřešej to, že je sežerou počítače. U obou představení bych chtěl pochválit hereckou souhru. Nenastal tam moment, kdy byste jedna o druhé nevěděli. Inscenace Divadla Dagmar jsem si pojmenoval jako iniciační rapsódii.

(Kubák a Šotkovská se hádají o to, kdo co řekl v porodcovské místnosti)

Šotkovská: Přijde mi, že se chytře mění jednotlivé podoby tématu, ale ve výsledku jsou tam dvě a je to dlouhé. Kdyby to mělo dvacet minut, stačilo by to.

Kubák: Stejně jako hrany v situacích by se daly zostřit i jednotlivé znaky. Doslova: kdyby byly místo zrcátka použity střepy.

Bárta: Hudba také nevytváří kontrast, nedramatizuje téma.

Kubák: Jsi říkal, že uspává...

Šotkovská: Budeš bonzovat všechno, co si vzadu říkáme?

Vordová: Oproti krajské přehlídce se tam dostalo více nadhledu a to jsem ráda.

Šotkovská: To byl pro mě největší klad té inscenace, umíte si prožít lyrickou notu v jiných inscenacích a proto jsem ocenila nadhled a nevyznělo to banálně. Je to trochu klišoidní poezie.

Nemrava: Neměl jsem pocit, že se jedná o vnitřně zborceného člověka. Ohromě mě zaujala ta vybavenost a napojení hereček.

Anderle: Jako byste měly stejný tep. Od začátku ubývá vtipu a možná tak ubývá i energie.

Váša: Já jsem byl úplně okouzlený, paradoxně mi vadila čím dál víc zrcátka. Nerozuměl jsem hudbě, úvodní mix není dobře udělaný, nerozuměl jsem tomu, proč synták. Když by se zkrátila hudba, tak by to možná pomohlo.

Šotkovská: Rozhodli jste se znaky vyčerpat na kost.

Váša: Ty zrcadla by se třeba mohly pořád zvětšovat!

Vordová: Kdyby jste mě umožnily a já bych si přála: „Prosim tě, tak už skoč!“ a kdyby pak skočila, tak by to byla zajímavá divácká emoce.

Divadlo Jesličky, JT: Gabrieliáda

Anderle: Na scénu jste nastupovali rovnou do smíchu - někdo škytnul v sále, ale ustáli jste to.

Vordová: Viděli jsme herce, kteří si neskutečně užívají, že mohou být spolu na jevišti. Když spolu bojovali anděl s ďáblem, tak spolu zároveň bojovali dva kluci. Provedení nešlo přes ani pod možnosti herců.

Kluci jsou zbrklí a holka je klidná, ví, jak to je - to mohl být cíl zpracování, ale ukazuje se to i v té interpretaci. Oceňujeme i hudební složku, Bůh si byl nejjistější ve zpěvu, nejdřív mi přišel jako trochu úchylný politik, ale postupně mě bavil víc a víc.

Šotkovská: Moc se mi líbí dramaturgicky objevení tohoto textu, jak z toho leze Puškin v té decentní lechtivosti a v napětí s vámi jako postpubertáky. Nejdřív jsem si říkala, že jste si mohli to fiží vyžehlit, ale pak jsem pochopila vaši práci s kostýmem.

Bárta: Taky jsem měl dojem, že je to takové ošklivé, ale došlo mi, že kostýmy jsou znaky, které mě postupně posouvají od carského Ruska do vrstev biblického příběhu ke vtipnému komentáři. Hravost a práce se znakem. K té zbrklosti - když je ta věc silně postavená na znacích, některé věci dostatečně nevyniknou, ztratí svůj křehký prostor, protože se do toho trochu moc rozpustile položíte. Mě to jinak moc bavilo.

Kubák: Už jsme tady měli znázornění sexu a vaše prostředky mě bavily. Ta zbrklost a nepřesnost znaky maže a znesnadňuje, víc by vám slušela větší jevištní jistota. Bylo by to méně ukoptěné.

Šotkovská: Já si říkala: proč se tam ten Gabriel pořád tak potlouká?

Kubák: Vy byste tam mohl jen stát a byl byste nádherný. Občas se vám stává, že smysl toho verše ztrácí. Já si chvilku myslel, že je to místo Boha admirál.

Bárta: Já si myslel, že je to Puškin. Byl jsem mile překvapen lascivností toho textu - dramaturgická pochvala.

Anderle: Marie nikdy netápe po jevišti. Je to skvělá inscenace! Bůh zpívá jako Bůh.

Kubák: Tady mi ten hudební styl nevyhovoval, nedokážu vysvětlit čím, jako by mi tu věc oddalovala.

Divák: Je potřeba být v některých těch dvojsmyslech doslovný? Například v monologu s hadem? Ještě bych použil více nadsázky.

Kubák: Pomrkal bych víc do publika.

Váša: Přiznaná brilantně udělaná parafráze lidového naivního divadla.

Zámečnicková: Když si uvědomím, v jaký době to ten Puškin psal, tak to bylo veliké bourání tabu.

Miguel: Čekal jsem, že když se spojí had a požívá si svůj vlastní obraz, tak že ten obraz bude mít větší váhu.

Zámečnicková: Normálně používáme klávesy, dnes jsme bez zkoušky použili klavír.

Bůh: Normálně měníme klávesové rejstříky.

Bárta: Je to persiflaž, stejně jako Puškinův text - vysoké je ukazované jako jisté.

Váša: Myslím, že je dobré, že to hraje divadlo, co se jmenuje Jesličky, mohli byste kočovat ve stylech globálního folklóru.

(zuz)

foto: Bob Pacholík

POETISCHER TELEGRAPH

Giuseppe Ungaretti

(Po vypuknutí 1. světové války patřil mezi intervenisty, kteří požadovali vstup Itálie do války. Svůj názor ovšem radikálně změnil poté, co narukoval jako dobrovolník na frontu, kde zůstal až do konce války)

VIGILIE

(Kóta č. 4, 23. prosince 1915)

Celou dlouhou noc
vedle
roztrhaného
kamaráda
jehož vyceněná ústa
se šklebila
úplňku
a jehož ochrnuté ruce
sahaly
po mém mlčení
psal jsem
dopisy plné lásky

Nikdy jsem nebyl
tolik
připoután k životu

„Byl jsem postaven tváří v tvář smrti, tváří v tvář přírodě, přírodě, kterou jsem se učil poznávat novým, strašlivým způsobem. Od chvíle, kdy se stávám mužem, který dělá válku, mne netrápí myšlenka na to, že budu zabíjet, nebo že budu zabit: byl jsem člověkem, který pro sebe nežádal nic jiného než dotyk s absolutnem, absolutnem, jež představovala smrt, a nikoli nebezpečí, jež představovala ona tragédie, dávající člověku setkat se s člověkem v zabíjení. V mé poezii není ani stopy po nenávisti k nepříteli, není tam nenávist k nikomu: je v ní vědomí lidského údělu, lidského bratrství v utrpení, krajní vratkosti lidského postavení. Je v ní vůle k výrazu, je v ní exaltace, téměř primitivní exaltace životního rozmachu, chuti k životu, násobené blízkostí a každodenní realitou smrti. Žijeme v protimluvu.“

(Z komentáře k vydání sbírky *Pohřbený přístav*)

PUTOVÁNÍ

Dolina osamělého stromu, 16. srpna 1916

Ve střehu
ve střevěch
sutin
dlouhé hodiny
vláčel jsem
vlastní mršinu
zablácenou jako podešev
nebo jak semeno
hložce

Ungaretti
bolestný člověče
stačí ti iluze
abys zas zvedl hlavu

Světlo met
z dálí
vyplavil z mlhy
moře

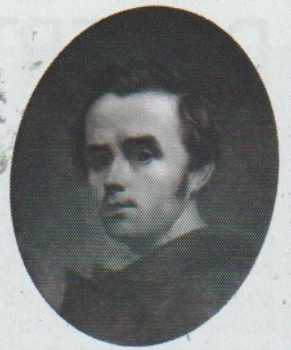
VOJÁCI

Courtonský les, červenec 1918

Jsme jako
na podzim
na stromech
listí

UKRAINISCHER POETISCHER TELEGRAPH

I. TEIL

„Za osudem nehoňte se, dělá si, co chce. Koho rád má, toho sám si najde v kolíbce.“

Taras Hryhorovych Shevchenko
Тарас Григорович Шевченко

Básník, malíř a dramatik Taras Ševčenko se narodil v březnu roku 1814 ve vsi Morynce, která se nachází v současné Čekarské oblasti Ukrajiny. Je vnímán jako zakladatel moderní ukrajinské literatury a prožil bouřlivý život příznačný pro umělce z období romantismu. Narodil se do rodiny sedláků, nevolníků. V dětství přišel o oba rodiče, ale podařilo se mu vystudovat umělecký obor na Petrohradské akademii a osvobodit se z nevolnického stavu. Roku 1840 vydal svoji první a nejznámější sbírku básní Kobzar. Léta 1847 až 1857 musel Ševčenko strávit ve vyhnanství, protože bylo odhaleno tajné Cyrilometodějské bratrstvo, ve kterém se angažoval. Spolek se snažil o rozšíření pravoslaví do všech slovanských zemí a o liberalizaci ruské společnosti - autonomii menších regionů, což se přičilo principům tehdejšího carského režimu. Vyhnanství prožil především v Rusku a po roce 1857 se vrátil domů na Ukrajinu, kde si chtěl postavit dům. To se mu ovšem nepodařilo a tak se na další léta vydal zpět do Petrohradu, kde psal, maloval a následně v roce 1861 zemřel. Psal ukrajinsky, výjimečně i rusky, vycházel především z inspirace venkovským životem. Čerpal ze zážitků ve vyhnanství a z pocitu utiskování a ponižování jeho rodné Ukrajiny. Jiný ukrajinský básník Ivan Franko o Ševčenkovi řekl, že s ním „do evropské literatury vstoupil prostý mužik z vesnice“.

Býváme vždycky k podzimu
bližší obrazu božimu -
jistě ne všichni jsme mu blíž,
mnozí však ano.
Prudká strž
jak černý cikán polonahý
v lese spí, zívá do ticha.
Údolím přes nizoučké svahy
ze stepi kadeřavý kavyl
v jehněčích houfících pospíchá
k říčce si aspoň loknout vláhy.
A říčka kavyl uzmula
A do Dněpru s ním odplula,
Dněpr jej štědře předal moři,
To houpalo jej na klíně
a vyplavilo v cizině.
Příteli můj, vyvržený
na neznámém břehu,
je ti smutno v cizím kraji,
teskno na noclehu?
Kdo tu s tebou pohovoří,
Do tvého svůj pohled vnoří?
Dokola se rozprostírá
jako tělo bez duše
poušť hluchá a bezejmenná,
bohem opuštěná.

Hloupí a hrdí jsme my lidé.
Všude, kamkoli člověk přijde,
slyší jen pyšné horlení -
hle na zemi i pláních moří,
od zámků po zdi vězení
jsme pány tvorstva; přitom moří
nás despoticky - jiní páni
na svobodě i za mříží.
Rozum k té zvůli přihlíží,
dokonce pořádky ty brání
jak maják čnicí nad moře
...životu. Také, to bych řek,
U nás v umrlčí komoře
Hoří ten věčný majáček.
My olejem ho zaléváme
a lhostejně mu zpíváme
v hodině, kdy žal kruší nás.
(...)
1849, KOS-ARAL

DEZERTÉR

Přehlídka sólistů 2. kategorie nabídla ve středu dopoledne v prostoru za oponou 16 interpretací od 8 holek a 8 kluků. Začínalo se smutně i vesele zároveň. Díky Báře Purmové přítomné ženy přesně vědí, jak dlouho a jak konkrétně mají truchlit pro toho kterého zesnulého příbuzného (Jiří Stanislav Guth Jarkovský - Smutek dam). Bára byla celá v černém, a přece to byla veliká zábava a legrace. Skvěle pracuje s tempem, pauzami, dokáže mluvit výrazem tváře, chytře šetří gesty. Těžko si přát lepší začátek. Při sledování Jany Hollé (Irena Dousková - Hrdý Budžes) jsem přemýšlel o tom, co všem dalším interpretům nadrobila Bára Hrzánová. Je ve své interpretaci tak přesná a dobrá, že všechny další výkony jsou (a budou?) v jejím stínu.

Zajímala mě zpověď Víta Maloty (Charles Baudelaire - Zpověď), má pěknou barvu hlasu, i když jej hlasivky tu a tam zrazovaly. Dokáže strhnout a být až uhrančivý.

Eva Osohová mě nejdřív trochu mátlá, když hledala očima psíka Rečka kdesi ve vzduchu, ale potom vystříhla hravou interpretaci ve stylu fyzického básnictví (Eleanor Farjeonová - Krejčí). Bavily mě rychlé střihy, překvapivé pointy, skvělý zpěv.

Jan Machalka nabídl fiktivní dopisy Paula Verlaina (Adam Georgiev - Arthure, ty děvko umění). Bylo to upřímné, citlivé, v dobrém slova smyslu věčné, neafektované. Možná trochu dlouhé.

Ač nemám k plyšákům nijak zvlášť vřelý vztah, během výkonu Anny Bahnerové (Villiam Klímáček - Plyšáci) jsem pocítil nutkavou potřebu s nějakým se poňuchnat. A nemusel by být za sedm tisíc. Jen mě zaskočilo, že Anička u sebe vůbec žádného plyšáka nemá. Možná je to dobře.

Díky Natálii Dunglové (Karel Poláček - Život ve filmu - Láska mateřská) už vím, že nezbytným předpokladem a zároveň znamením rodinného štěstí jsou lahve s naloženým ovocem. Ne zavařeným - naloženým! Přesné a zábavné.

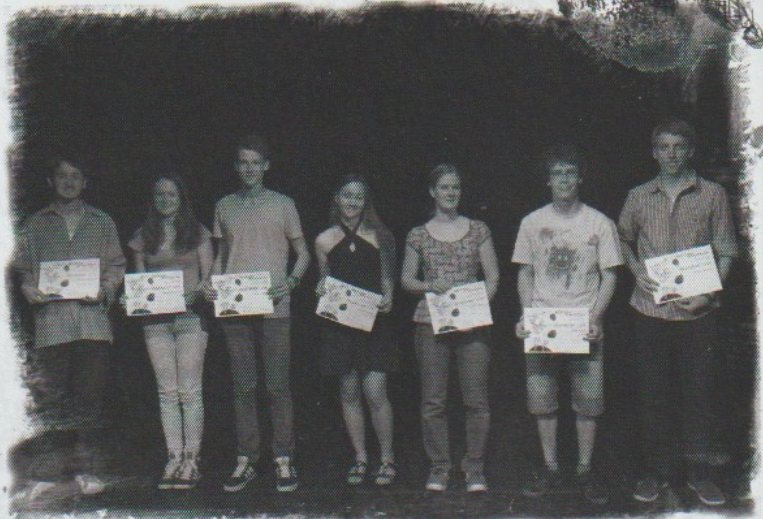
Když jsem poslouchal líčení Adama Langera (Edgar Dutka - Pod vodou), chvílemi jsem zadržoval dech. Příběh o zmařené cestě za svobodou měl v sobě hodně napětí, energie, ale nechyběl mu ani náhled.

Václav Kallus byl mile klackovitě romantický (Václav Hrabě - Romance) a Veronika Kvapilová vcelku působivě připomněla atmosféru knihy Jiřího Hájička Rybí krev.

Snad ještě zbývá dodat, že nikomu nezazvonil mobil, že Libor Vacek letos nemusel vyhazovat kameramana, protože se choval docela nenápadně a Jana Machalku ani Annu Bahnerovou jeho přítomnost nerozházela. A zatím nepřišly na řadu žádné rekvizity. Možná zítra - však druhá kategorie ještě neřekla své poslední slovo.

Jan Anderle

foto: Bob Pacholík

LAZARET

VÍRA, VELIKÁNI A TRPASLÍCI

Stáří Skandinávci věřili, že polární září způsobují obří hejna sledů, kteří odrážejí sluneční světlo na oblohu. Víra je zadržet věc. Je to někdy dar otevírající do široka krajinu kolem a jindy naopak učiněný ostnatý drát, vyznačující hranice, za které se už nesmí ani kouknout, notabene za ně vykročit. Co víme všichni, je, že víra uzdravuje.

Můj mozek zmatečně (leč stále nadšeně) přeskakující ze hřbetu jednoho zajíce na hřbet jiného kolem náhodně šupajdicího - začal si přemýšlet (při sledování ďasa, andělíka i nejvyššího v zlatistém holubičím hávu, jak radostně obcují s talentovanou židovečkou-pianistkou za pianinem) o víře. A o tom, že až za hranicemi víry ležívá místo pro milostné činění svatých postav. A vzpomněla jsem si na velikány české literatury a obecnou víru národně-buditelských fangličkářů v osobní „neposkytnutost“ jejich „svatých“ postav - stále ještě se na většině gymnázií „pozapomene“ zmínit Máchův tajný deník, pohovořit o milencích Boženy Němcové, o Smetanově finální chorobě a vůbec: (jak pravili čeští surrealisté, hájící právo na nezkreslené informace o Máchovi) předstírá se, že významné osobnosti měly „svá pohlaví zarostlá mechem“. A pak, na dalším pádícím zaječím hřbetu, vytanula mi před očima situace z mého ranně školního života: Vyrůstala jsem za „totáče“. V páté třídě vybrala (tenkrát soudružka) učitelka Vlastu Tlachovou, Janu Novotnou a mě, abychom odrecitovaly na nějaké významné schůzi ROH - dlouhou lyricko-epickou báseň. Výhodou recitace bylo, že se „ulejeme“ na celý den z vyučování. Jiné příležitosti - mimo schůze - většinou nebyvaly. Soudružka vybrala báseň o Leninovi. To bylo v oněch poměrech normální. Co nebylo normální, bylo - o čem! ta báseň byla. Obsah byl zhruba tento: Lenin byl původně malý, holohlavý, zrzavý, oslizlý chlapík, který postrádal i základní přitažlivost pro ženské pohlaví. To ho trápilo. Proto musel udělat revoluci. Revoluce se zdařila a ženy, které uvěřili, že je nádherným revolucionářem - velikánem, začaly po něm šít a toužily po jeho lásce a Lenin byl konečně šťastný. (Vzhledem k obsahu se mi teď zdá, že soudružka byla možná v protikomunistickém odboji...) Naše recitace dopadla z profesionálního hlediska děsivě. Pamatuji si dodnes, jak vypadaly mé dětské bačkory,

Egon Schiele

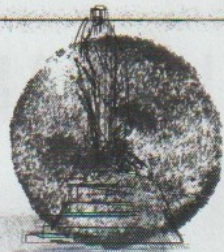
„Soldat russe - prisonnier de guerre“ 1915

tolik jsem klopila studem oči... Kulturní vložka vypadala takto: Tři desetileté dívky v bačkorkách na stupínku se synchronně ukloní a vzápětí všechny zapomenou text. Nehnou brvou a opět se ukloní, pak Jana Novotná zakřičí: „Lenin!“, je to jediné, na co si vzpomíná. Vlasta Tlachová tápě prázdnu paměti a pak řekne významně: „On s lebkou holou jak táč“ a já po delší pauze, která také vypadá velmi významně, pravím: „Byl ze všech mužů nejmužnější“. A Jana Novotná si vzpomene na spásný poslední řádek původně třístránkové básně, který má znít: „Ten vzbouřenec vzrušující“, ale Jana, přestřeluje interpretační nasazení, přeřikává se v návalu emocí a vřeští: „Ten vršenec vzbouřující!“ Ukláníme se. Potlesk byl bouřlivý. Něco takového odboráři nečekali. A Vlasta, dcera ředitele naší školy, se vzápětí veřejně (ještě na onom odborovém rudém stupínku) poblínká jak machometán - ze vši té zodpovědnosti a trémy a dětské hrůzy ze sálu plného ropuších zjevů. Nepodařilo se mi dosud zjistit, co to tenkrát bylo za báseň, ale vím bezpečně, že s ní jsme za hranicemi odborářské víry určitě byly. - Věřit se dá ledasčemu. I věřit v existenci ledasčeho se dá. A obvykle to mívá společenské důsledky. Sir Charles Isham, vegetarián a spiritista, zavedl v roce 1847 v Británii módu trpaslíků, vetknutých do zahrádek. Doufal, že mu figurky přilákají trpaslíky opravdové, v jejichž existenci věřil až do konce svých dnů.

(spoust)

KANONI

Před dvěma sty lety 2. prosince 1814 zemřel spisovatel, filozof a libertín markýz Donatien-Alphonse-François de Sade.

Julietta čili Slasti neřesti

(...) Uběhl nějaký čas od mé poslední návštěvy společnosti. Stále obklopena rozkoší, nevěděla jsem, čemu dát přednost. Sotva jsem vstoupila, dostalo se mi se všech stran poklon a pochvaly a brzy jsem byla jejich obětí, ač jsem přišla sama užívat. Neměla jsem chuť opětovat žár asi čtyřicetiletého muže, jenž mne začal mrdat, a pracovala jsem jen mechanicky, pozorujíc bedlivě mladého abbé, jenž střídavě mrdal zezadu dvě dívky a současně se dal mrdat. Byl jen několik kroků od nás. Mé návrhy ho vzrušily a věnoval mi víc pozornosti než individuím, jimiž byl zaměstnán. Jakmile jsme se zbavili svého okolí, spojili jsme se.

„Tvůj způsob rozkoše se mi líbí mnohem víc než těch, jichž jsem byla právě obětí. Nechápu, jaké potěšení může mít muž v kůně.“

„Také tomu nerozumím.“ řekl Chabert (hrál později v mých dobrodružstvích významnou úlohu). „To znamená,“ řekl rozkošný abbé, „že tento stojící úd tě lépe zalechtá v zadku než v pochvě.“

„Ovšem,“ odvětila jsem.

„Nuže,“ řekl a vzal s sebou toho, který ho právě mrdal, „pojďme do budoáru a ukážu ti, že máme podobné chuti.“

Vstoupili jsme. Chabertův společník měl ocas jako osel, abbé byl také dobře urostlý, ale má díra je unavila oba.

Slíbila jsem Chabertovi, že ho vyhledám a pospíšila jsem do serailu.

Když jsem tu strávila s muži dvě hodiny, poslala jsem si do ženského serailu pro obětí. Toužila jsem sestoupit do oněch hlubin mezi zdmi, v nichž se člověk cítil jako pod zemí.

Vzala jsem si dvě děvčátka ve stáří pěti a šesti let, a nikdy jsem nepoznala většího blaha. Mohla jsem tam křičet a nadávat podle libosti.

Byli by nás dřív uslyšeli naši protichůdci než obyvatele této zeměkoule a vystoupila jsem po množství hrozných rozkoší na povrch sama, ač jsme dolů šly tři.

120 Dnů Sodomy

(...) Denně se bude vstávat v deset hodin dopoledne. V tuto dobu navštíví čtyři souložníci, kteří neměli noční službu, své pány, každý s sebou přivede jednoho s chlapců. Obejdou postupně všechny pokoje pánů a budou jednat podle jejich přání.

K společnému ubytování se spolu dávají vězni, kteří se v těchto podmínkách hodí ke sdružování. V noci se provádí dozor v souladu s charakterem ústavu.

Chlapci, které přivedou, poslouží pánům k povzbuzení vilnosti, neboť dle rozhodnutí budou jejich vřiti deflorovány až v lednu. Naproti tomu kundičky dívek budou deflorovány již v prosinci, jejich zadničky však také až v lednu, aby se chlípnost pánů v očekávání těchto úkolů nestále zvyšovala.

Každému vězni se musí povolit podat žádost nebo stížnost adresovanou ústřední vězeňské správě, soudům nebo jiným příslušným úřadům v zalepené obálce. Každá žádost nebo stížnost adresovaná vězeňskému úřadu musí být tímto úřadem neodkladně vyřízena a bez prodlení zodpovězena.

V jedenáct hodin se přátelé odeberou do ložnic dívek, kde bude podávána snídaně. Ta se bude skládat z čokolády nebo z pečinky a španělského vína či jiných posilujících občerstvení. Snídani budou podávat nahé dívky pod vedením služebných. Budou-li mít pánové chuť provádět s dívkami...
Je přísně zakázáno chodit na záchod jinam než do zámecké kaple, která byla pro tento účel zařízena a je zapovězeno navštívit ji bez zvláštního povolení. Toto povolení bude z jistých důvodů často odpiráno.

Zprvu jsem v revoluci viděl možnost
k nesmírnému vybujení pomsty
k orgiím o nichž se dříve nikomu ani nesnilo
*Cordayová se zvolna rozpráhne k úderu a šlehne. Sade se
přikrčí.*

pak jsem však viděl
když jsem sám seděl u soudu
Šlehnutí.

Sade funí
ne jako jindy v roli obžalovaného
nýbrž jako soudce
že se nemohu odhodlat k tomu
abych vězně vydal katovi

Šlehnutí.
Všemožně jsem se snažil je osvobodit nebo jim umožnit
útěk

Viděl jsem že nejsem schopen vraždy
Šlehnutí.

Sade astmaticky sténá
ačkoli to přece byl poslední čin
jímž jsem mohl přinést důkaz o svém bytí
a nyní

Peter Brook režíruje divadelní představení, 1964

Šlehnutí.
Sade zaúpí
před touto možností
mě rdousila nevolnost
Cordayová přestane a sama těžce oddychuje
V září
při čistkách v Karmelitánském klášteře
musil jsem se na dvoře rychle skrčit
a vyzvracet
klesne na kolena
když jsem viděl že moje předpovědi se splnily
Cordayová stojí rozkročena za ním
a když příběhly ženské
v krvavých rukou
uřezaná pohlavní ústrojí mužů
Šlehnutí.
Sade padne dopředu
A pak v následujících měsících
Astmaticky chroptí
když káry se svým nákladem pravidelně přijížděly
k popravišti

a sekera padala a byla vytažena a znovu padala
Šlehnutí
to už byla odplata bez jakéhokoliv smyslu
mechanická odplata

filmová režie Petera Brooka, 1967

*Šlehnutí. Sade se schoulí. Cordayová stojí mohutně
vzpřímena*
prováděná s tupou nelidskostí
a podivnou technokracií
Šlehnutí
a teď Marate
Šlehnutí.
Sade těžce oddychuje
teď vidím
kam vede
tahleta revoluce
*Cordayová stojí bez dechu s dýchacími nad Sadem. Obě sestry
předstoupí a stáhnou ji zpět. Nechá se odvést, karabáč
táhne za sebou. Sade, ležící na kolenou, mluví dál*
k umoření jednotlivce
k pozvolnému rozplynutí jednotvárnosti
k odumření soudnosti
k popření sebe sama
k smrtelné slabosti
pod státem jehož forma
je nekonečně vzdálena každému jedinci
a na niž nelze už sáhnout

Odvracím se proto
nepatřím už nikomu
Jsem-li odsouzen k zániku
tak mu chci urvat
co vlastní silou urvat mohu
Vystupuji
ze své sekce
Už pouze přihlížím
aniž zasahuji
pozoruji
pozorované si pamatuji
a obklopuje mě
ticho
Těžce oddychuje, zarazí se
A chtěl bych
Zmizím - li
Zahladit za sebou všechny stopy

Peter Weiss

Pronásledování a zavraždění Jeana Paula Marata
předvedené divadelním souborem blázince v Charentonu ze
řízení markýze de Sade
(Divadelní hra napsaná roku 1963)

HLAS CIVILISTY

MCHS (WE WANT WORLD)

Já jsem velice potěšený, protože je to poetika, která se mně velice líbí, a teďka si to budu muset nějakým způsobem rozklíčovat a podívat se na to. Já totiž jsem se nepodíval do programu, co to je, a teď se budu muset podívat, na co jsem se to vlastně díval, ale já jsem byl velice spokojený, moc příjemné... (Stanislav Nemrava)

Podle mě to bylo velice zajímavé, a naprosto to bylo obrazem současné doby, jak žijeme, když si vezmete zkrácené reklamní situace, šoty a taďtohleto, jo, to na mě, já už jsem bohužel tedy z dříve narozené generace, takže to na mě také působilo, je to prostě obraz dnešní doby, a... Zajímavé! Prostě divadlo jde do života a život zase... Jak řekl Šejkspír, je to zrcadlo, obraz života. (Malehová z Kolína)

Já jsem prostě, teď jsem hodila kuličku, že se mi líbilo něco jiného nebo že jsem od toho očekávala něco jiného, já prostě nejsem tady s tím typem představení spokojená, mně se to prostě nelíbí. Já za to nemůžu! (Anna Bahnerová)

Miluju alternativní divadlo, já jsem z toho úplně nadšená a... co bych tak řekla, bylo to strašně čisté, a ti lidi o tom byli přesvědčení, a to se mi hrozně moc líbilo, já sama bych něco takového dělala pořád, mě to prostě baví! (Soňa Mucinová)

Ano, mně se to líbilo moc, ale já většinou asi moc ty přestavení nepochopím, no, takže tady toto, spíš dojmy z toho... Dobré, hezké dojmy... (Hedvika Adamová z Olomouce)

No, mně se to taky líbilo, i když si teda nejsem jistá, jestli jsem to pochopila správně, ale možná, že jo, ale radši to nebudu říkat, kdybych to náhodou pochopila blbě, aby to nebyl trapas... (Lucka Troupková z Olomouce)

(krast)

SPALA JSEM SE SVÝM ANDĚLEM

Na začátku bylo to takové moc kouzelné prostředí, viděla jsem v tom otisknutí vlastní osobnosti v těch zrcátkách, bylo to velice příjemné, výborné představení. (Anonymní dvojka)

Prázdný dojem. (Honza Šotkovský)

Tento rok mám štěstí na divadla o ženském údělu, toto představení mi připadalo, že postihuje dva pohledy na ženu - intrapersonální a interpersonální. Výsledek je konzistentní. Obě herečky působí sehraně. (Miguel)

Já jsem si teď poprvé uvědomil, že když jsem byl v redakcích třeba na Hronové a diváci se na mě po představení takzvaně zle dívali, když jsem k nim přispěchal s diktafonem, tak už chápu, proč. (Vítek s notebookem)

Hezký to měly. Byl jsem teda hodně unavenej a půlku jsem neviděl, musel jsem vynaložit hodně energie, abych si doplňoval ty chybějící informace. To ale není chyba nikoho. (Honza Mrázek)

Ale během těch chvil, kdy se podařilo tu energii z mé strany vynaložit, tak promluvily velice silně. (Vítek s notebookem)

(zuz)

PO GABRIELIÁDĚ

Představení bylo opět uvedeno krátkým vstupem Martiny Drmolové, která připomněla hlavně nově příbyvším význam kuliček, a pro ty, kteří by snad pochybovali o důležitosti butonů, zdůraznila nezbytnost jejich stálého nošení: „Já jsem zapomněl, to my už známe, protože to znamená, já jsem půjčil...“

Nenene, já potřebuju na záchod... (Divačka, která ze sálu utíkala.)

Já asi nemám rád tenhle humor, jednoduše. A - nefungovalo to u mě. (Divák Milan)

Ano! Puškin byl chuligán! A na Emu to přišlo! (Hana Kofránková)

Mně se to moc líbilo a mají u mě úplně velký plus za to, jak zpívali, bylo to skvělý a jsem ráda, že jsem to viděla. (Anna Bahnerová)

Ó, byla to sranda! Smála jsem se. (Divačka, která byla moc unavená.)

Bylo to strašně vtipný, dobrý, líbilo se mi to, jenom by ten začátek mohl být víc jako vtipnější, abysme všichni poznali, že to bude komedie. (Jakub Pazdera)

No, myslím si, že bylo velmi odvážné, a... já se k tomu nechci vyjadřovat, prosím vás... (Anonymní divačka)

Konkurenční kus se mi... zpočátku, se mi... jsem si říkala: „ježiši“, ale pak jsem si říkala: „jééžiši!“, takže druhá půlka hezká. (Káťa Císařová)

Úúú, hááá... (decrecendo)
Ježíšmarja, já to nemám ještě utřepané v hlavě... Nó, dobře, tak zkusíme, no: hmmm, hmmm, řekla bych, že určitá místa se mi zdála zbytečně zdlouhavá, a hm... ztratilo to pro mě tah, to představení, že ... byla tam konkrétní vtipná místa, hezká, ale že bych tak nějak byla úplně nadšená, to asi ne. (Divačka Anonym)

(krast)

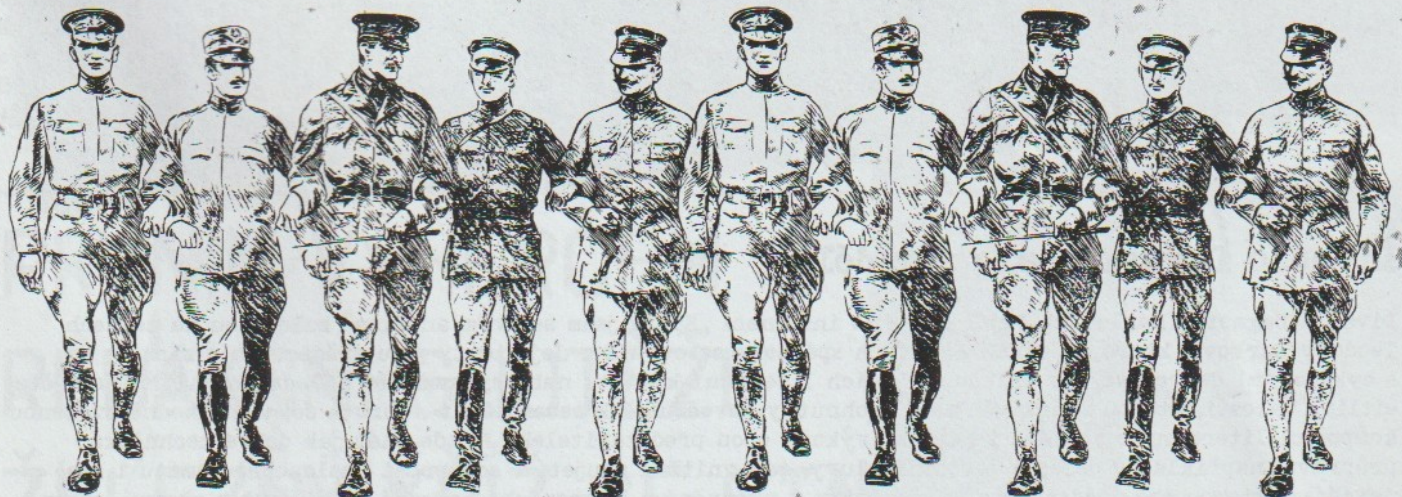

foto: Bob Pacholík

KULOMETNÉ HNÍZDO

DS KÁŤAJEBÁRAJE SKÁLA, Most MCHS (we want world)

Soubor KÁŤAJEBÁRAJE SKÁLA si jako východisko své inscenace MCHS (we want world) zvolili písňové texty výtvarníka Lubomíra Typlta psané pro skupinu WWW. Jak obstojí samostatně bez atmosféry nadupaného industriálního hudebního doprovodu, bylo otázkou, tak jak je to v podstatě vždy při snaze zdivadelnit nebo recitovat písňové texty. Soubor „útržkovité“, sloganovité texty velmi zdařile přetavil v jakousi vizuálně-pohybově-hudební performanci, která v poměrně sdělném příběhu rozpadu jednoho manželství traktuje témata odcizení v přetechizovaném světě. Pomocí mechanických choreografií, s hereckou akcí skvěle natajmovaných projekcí, sterilně aseptické potravinové fólie jako dominantního scénografického prostředku a dobré technické vybavenosti (převážně dámské části) souboru se to děje v podstatě na profesionální úrovni. S představením mám v podstatě jediný, leč zásadní problém. Z jeviště jsem necítila osobní zaujetí sdělovaným, a tak se pro mě změnilo jen ve zdařilé formální cvičení na divadelně módní téma.

Jitka Šotkovská

Divadlo Dagmar spalo s anděly

Divadlo Dagmar z Karlových Varů přivezlo inscenaci „Spala jsem se svým andělem“ založenou na textech Teodory Žurkové, která ve svých 27 letech spáchala sebevraždu. Její texty jsou svědectvím o zápasu s cyklickými depresemi, bez ohledu na jejich literární kvalitu nabízejí možnost vhledu do vnitřního světa citlivé bytosti, kterou zdánlivě „malé“ pohnutky dovedou až k sebezničení. Porota ocenila vhodně zvolenou kompozici literárního scénáře i herecké výkony obou představitelk. Je zde znát jak dobrá technická průprava, například v oblasti jevištní mluvy, tak vnitřní zaujetí a schopnost naslouchat tématu i sobě navzájem, kterou obě představitelky zúročily v ukázněné a harmonické herecké souhře. Přes zřejmý, osobně uchopený vztah k textům i plodné napětí mezi ztotožněním a odstupem však inscenace sklouzávala k přílišné

monotónnosti, projevující se zejména ve volbě a vyvážení jevištních prostředků. Jemně vypracovaný literární scénář se na jevišti změnil v sinusoidní křivku mezi až dětinsky rozcítlivým a potměně marným pohledem na okolní svět, jejíž rozpětí však bylo na jedné straně sníženo poetickým patosem, na druhé straně snahou o „uvěřitelný“ civilní projev. Působení dramatické hudby se v inscenaci sčítá s působením textů a nevytváří potřebný kontrast, hudba nevytváří napětí a inscenaci spíše retarduje; až příliš jemná a málo zřetelná je i práce s kontrasty a střihy mezi jednotlivými kusy textu. Zvolené rekvizity nabývající podoby jevištních znaků těsně balancují na hranici poetistických kliše typických pro daný divadelní žánr, ve výsledku je práce s nimi nápaditá, ale jde pouze o obměny statických významů, ne o jejich dynamické rozvíjení, posun a gradaci. Přes uvedené výhrady šlo o pozoruhodné a pěkné setkání s decentním a kultivovaným divadlem poezie.

Vojtěch Bárta

GABRIELIÁDA

Zplození Spasitele dle A. S. Puškina a Jesliček z Hradce

Tři kluci a jedna dívka/žena nám skrze Puškinův text (upravený režisérkou Emou Zámečnickovou) nabídli zlidštěný, pravda, trochu rouhačský pohled na to, jak se mohlo stát, že Marie byla oplodněna, přesto, že její manžel Josef „muž líný byl a kropičku měl vetchou“.

V žánru jakéhosi lidového divadla nám soubor představil nscenaci textu, který v době svého vzniku byl velmi odvážným. Je třeba ocenit přesnou míru stylizace, lascivnosti i míru režijní náročnosti na mladé herce. Kluci jsou na jevišti ještě trochu bezradní, v interpretaci veršů místy zbrklí. Adéla Černíková v roli Marie je přesná, dokáže s jistotou a sdělně pracovat jak s literární formou, tak s jevištním znakem. Krásně si pohrává s chlapy jak za Marii, tak i za sebe. To je zároveň velkým kladem celé inscenace - radost z pobývání na jevišti, radost, která se přenáší i do hlediště.

Bůh zpívá jako Bůh - ďábel miluje vášnivě - archanděl hraje na housle a je něžný - Marie už je Žena.

Renata Vordová

PRVNÍM VÝHERCEM
 REDAKČNÍ SOUŘEŽE
 ŽELEZNÝ KRÍŽ SE STALA:

Jitka Šotková
 soutěž volaný kříž
 Čím se proslaví seriál Stabby?
 - pes

ZE ZÁKOPU

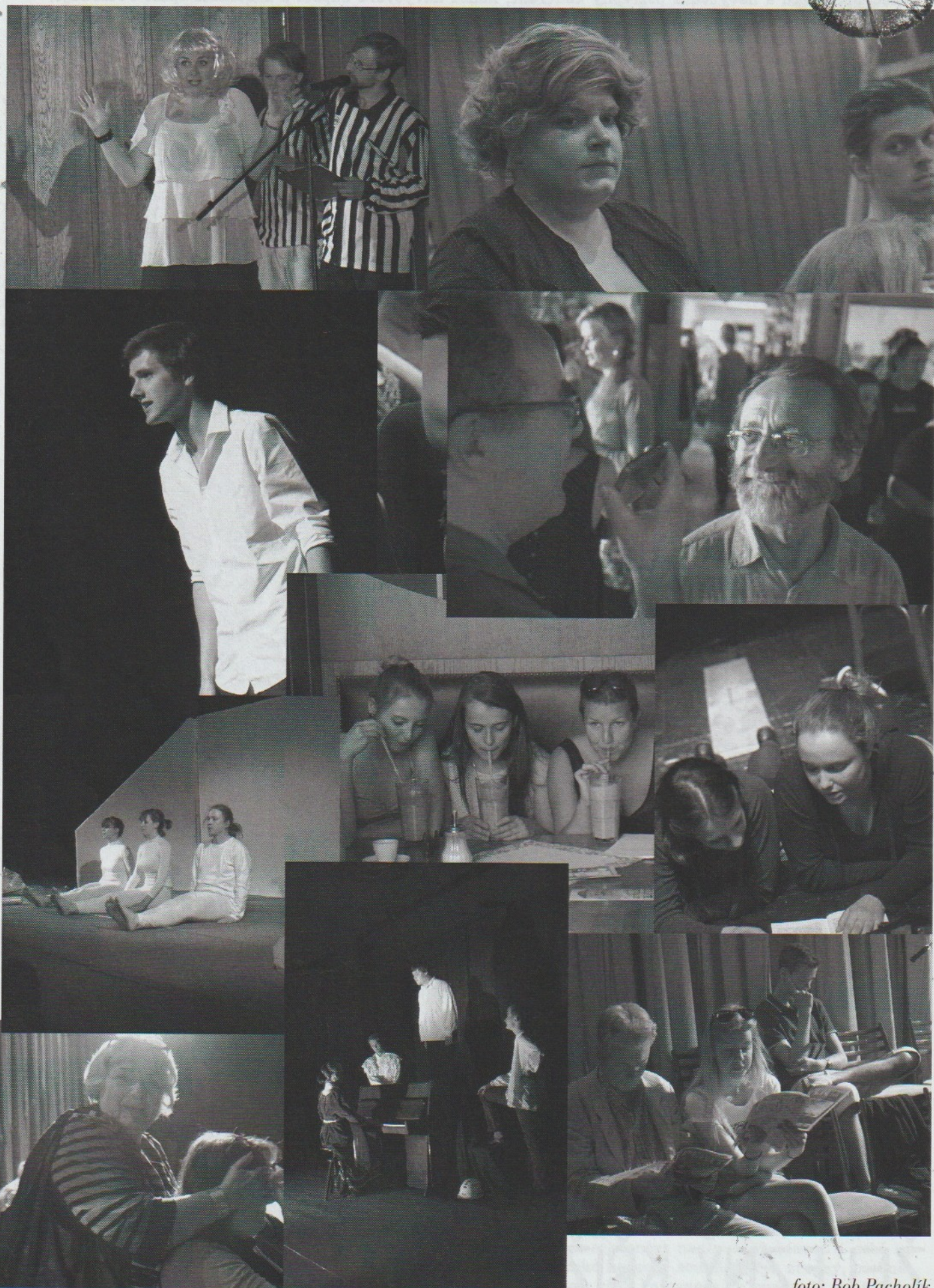
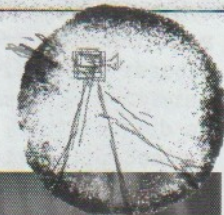
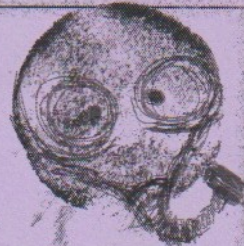

foto: Bob Pacholík

BLBKY Z PRAHE III

Spoust voď rána lítá jak hadr na holi.

Spoust: Uctivý sighthlíček!

Zuz: Mášo, podáš mi kartáček do postele?

Máša: Chceš i vodičku na vypláchnutí?

Zuz: Jo.

Máša: Tak si vykloktej, šup.

Raduna: Já kdybych si čistila zuby v posteli, tak bych se poblila.

Jarek se probudil u blbek na pokoji a potutelně se smál jejich ranním rituálům. Spoust u snídani pokračujv hovoru o análních kolících. Štěbetá s obsluhou v pekárně. Šotkovský se zabydluje na festivalu poezie a závidí blbkám mladý kluky. Vysmívá se porodě, že maj krátký rozbory, prej voni na činoře blablalba.

Přijel Vrzi. Bude dusno?

Máša: Mě letos ty koloušci hrozně berou.

Akram: A kterýho sis vybrala? Peklo, nebo ráj?

Máša: Peklo, samozřejmě.

Spoust: To je vlastně tvůj typ, víd?

Máša: Ale ráj je taky dobrý.

Máme nového kolouška, uvádí divadla, prý je to kvůli tomu, aby se měly dámy čím pokochat. To se podařilo hned na začátku při uvedení „Spala jsem se svým (mrk, mrk) andělem.“ Máša začala bejt na blondáky. Zuz začíná bejt na zrrouny. Akram s Ivem řeší na záchodě, jestli jsou hostesky WP vybírány modelingovou agenturou.

Marián: Spala jsem se svým andělem sa to naozaj volalo?

Akram: Šukala sem svoje áčko (děbelský smích).

Marián: Veselo.

Poroda je měkká..trapný...

Vojta shání dort, aby mohl psát. Vordová shání Word.

Tak moment!!! Kdo krađe redakční víno z lednice?

Akram: Vojto dáš si víno?

Vojta B.: Raději ne, já bych byl pak moc mírný.

Ivo přinesl alkoholtester. Výsledky testu: Máša: 0,50 promile; Akram: 0,85 promile; Raduna: 0,44 promile;

Zuzka: 0,00, žádný zbytkáč?

Ivo se vrátil. Skutečně dospělý. Vysíraj ho infantilní kecy v redakci a tak šel radši s Rendou na Improligu, to si teda pomoh...

Do redakce chodí jenom porodci, žádný koloušci, ani buchtindy, který by chtěly soutěžit...chjo.

Akram obtěžuje bardskými historkami a vošahává porodkyni.

Akram: Nene, dyť jsem jí šáhl jenom na...

Porodkyně: Krk?

Akram: Ale né, lamy tam maj tukovej hrb.

Redakce dožírá zbytky z porodního stolu.

Máša: Já tady žeru víc než v Praze, to je hrozný.

Jů, zejtra recituje Jarek. A až od jedenácti. Tak ho konečně uvidíme! (možná, uvidíme jak dneska v Avionu)

KDE JE KUBA?!!!!!!!!!!!!!!!!KUBOÓÓ!

U KANŮNU:

AKRAM STANĚK

Babička mi prorokovala devatero řemesel a desátou bídu. Jsem herec, loutkoherec, režisér, grafik, účetní, porotce, redaktor, námořník, trochu ajťák... Do Prostějova jsem přijel psát...

MARIE NOVÁKOVÁ

Dramaturgyně. Adaptérka nedramatických látek, Tygr v tísni, Městské divadlo Kladno, Kühlschränke, občas porodkyně, ale hlavně blbka.

ZUZANA BURIANOVÁ

Kočovná režisérka, dramaturgyně v BodyVoiceBand, blbka pár ekseláns a stále zamilovaná do Máši.

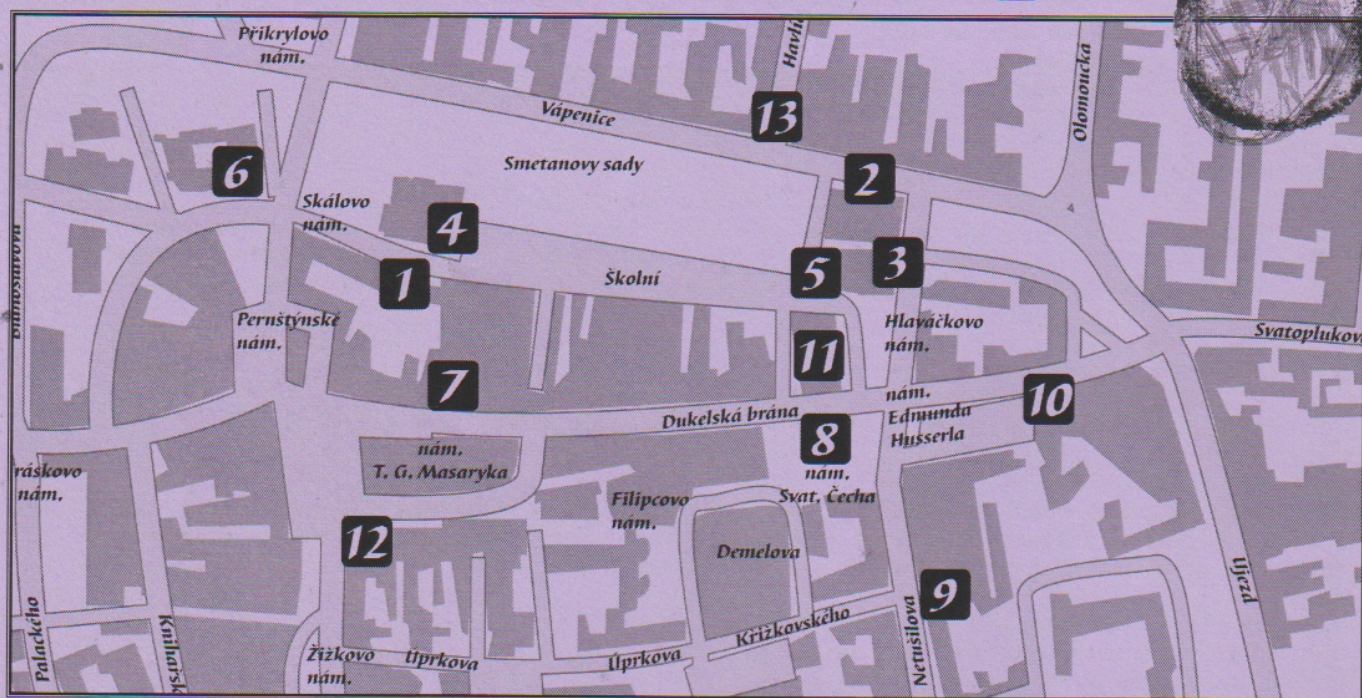
RADKA JOSKOVÁ

Scénografka, ilustrátorka, arteterapeutka a i letos matka pěti dětí, zde osvědčená zmatená fčela. Tygr v tísni, a tak různě.

MARIAN ŠKORVAGA

Grafik, herec... to je jedno, teraz som tu.

KARTE VON PROSSNITZ

- 1 DUHA - kulturní klub u hradeb
- 2 Městské divadlo
- 3 Národní dům
- 4 kino Metro 70
- 5 zahrádka U Kotěrů

- 6 Zámek - Galerie
- 7 rodný dům J. Wolкера
- 8 socha J. Wolкера
- 9 bufet Gastronom
- 10 U krále Ječmínka

- 11 restaurace Atrium
- 12 občerstvení DĚSI
- 13 Dvanáct opic

ŽELEZNÝ KRÍŽ - SOUTĚŽ

c) seržant Stubby nebyl člověk, ale americký kurýrní pes. Není na světě pes, který by získal tolik vojenských vyznamenání jako Stubby. Zúčastnil se sedmnácti bitev, zachránil svého pána, který se nadýchal hořčičného plynu (yperitu) tím, že ho odvěkl do zákopů, a dokonce chytil jednoho německého zvěda. Po své smrti v roce 1926 byl vycpán, a dodnes je k vidění v muzeu americké historie ve Washingtonu.

CO TO BYLA „SUMKA“?

a) větší brašna přes jedno rameno, která sloužila k uložení proviantu. Tvořila součást velké polní výstroje a používala se za několikaletých pochodů, kdy nebylo možné stravovat vojáky z polní kuchyně. Rakouskouherská sumka obsahovala oddělené přihrádky na polní láhev (tzv. čutoru), polní misku (tzv. ešus), přbor, suchary a 4 standardní konzervy s denní dávkou potravy. Teoreticky s ní byl voják nezávislý až po dobu čtyř dnů, prakticky však proviant stačil tak na dva dny.

b) jednalo se o ruského předchůdce dnes zakázané kazetové munice. Jednalo se o kožený válec upevněný na výmetné části minometného náboje, který obsahoval několik samostatných granátů. Teoreticky měl pokrýt účinkem svých střepin široký úsek zasažené oblasti. V praxi se sumka příliš neosvědčila a němečtí a rakouskouherští vojáci pak používali kožená pouzdra z nevybuchlých sumek na uložení osobních věcí.

c) sumky (Ascidiacea) jsou třída živočichů z podkmene pláštěnců (Tunicata). Jsou to mořští, kosmopolitně rozšíření živočichové, jejichž tělo je pokryto pláštěm (tunikou, která je tvořena polysacharidem tunicinem). Vnější vrstva těla je tvořena z nebuněčných, vláknitých struktur. Do první světové války zasáhly jako náhradní strava vojáků na jaderském pobřeží. Jejich výskyt umožnil přežít hladovějícím jednotkám obklíčeným u Terstu.

d) sumka je název malé brašničky pověšené na opasku vojáka, která sloužila k ukládání nábojů (sumka = brašna na náboje). Obvykle měl voják sumky dvě. Jejich tvar byl přizpůsoben používané munici a jejímu množství, které se v dané armádě fasovalo, proto se sumky vojáků jednotlivých armád odlišují. Jedná se sice původně o ruské slovo, přejaté bylo však už za Jungmanna. Sumky tedy existovaly v rakouskouherské armádě od počátku války a nezačaly se tak nazývat až vlivem legionářského slangu.

(připravuje krast)